

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de Sacramentis in genere, de Baptismo, de Confirmatione, de
Eucharistia, de Pœnitentia, de Extrema-Vnctione, de Ordine & de
Matrimonio

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniae Agrippinae, 1671

§. I. Quibusda[m] præmissis difficultas resolvitur,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77185](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77185)

interdum tantus non est, ut omnia venialia excludat, ac virtutalem eorum displicentiam importet, unum vel plura peccata venialia possunt remitti sine aliis.

- Colliges tertio, quod quandiu quis est affectus aliquo modo circa peccatum aliquod veniale, tale peccatum non potest remitti, saltem de via ordinaria, quia talis affectus excludit omnem penitentiam tam formalem quam virtutalem de illo, utpote ipsi contrarius: peccatum autem veniale non potest remitti sine penitentia formali aut virtuali, ut in prima conclusione ostensum est.

ARTICULUS II.

Utrum ad remissionem venialium requiratur gratia?

§. I.

Quibusdam praeiudici difficultas resolvitur.

- Notandum primo, hanc questionem tam de gratia habituali quam de actuali procedere; inquirimus enim, utrum non solum auxilium aliquod supernaturale movens liberum arbitrium, sed etiam gratia habitualis hominem iustificans & sanctificans, ad remissionem peccatorum venialium requiratur?

- Notandum secundo, ad remissionem venialium gratiam habituales posse requiri tribus modis. Primo antecedenter, ut persona sit capax talis remissionis. Secundo concomitanter, quia quodlibet opus remissivum venialis, est etiam meritum gratiae. Tercio formaliter, quia non potest veniale expelli, nisi per gratiam habituales, ut per formam oppositam. His praemissis, pro resolutione difficultatis propositae:

- Dico primo, remissionem peccatorum venialium non posse fieri sine gratia actuali, seu auxilio supernaturali divinae gratiae. Est contra Scotum, Gabrielem, Majorem, & alios, existimantes ad remissionem venialium sufficere actum virtutis naturalis, subindeque ad illam auxilium supernaturale divinae gratiae non requiri. Est tamen D. Thomae hic art. 2. ad 2. ubi ait, quod ad tollendam maculam venialis peccati requiritur aliquis actus procedens ex gratia, per quem removeatur inordinata ad rem temporalem. Et art. 4. ad 2. dicit quod licet ad remissionem peccati venialis non requiratur nova infusio habitualis gratiae, requiritur tamen aliquis gratiae actus.

- Ratio etiam id suadet: Peccatum enim veniale est quoddam malum pertinens ad ordinem gratiae, cum retardet affectum ne prompte tendat ad Deum ut finem supernaturalem, & causet aliquam deordinationem circa media ad talem finem. Sed malum pertinens ad ordinem gratiae, non potest tolli nisi per gratiam, seu ex auxiliis divinae gratiae, unumquodque enim tollitur a suo contrario: Ergo peccatum veniale non potest remitti sine auxilio supernaturali divinae gratiae.

- Confirmatur: Veniale retardat ab ingressu gloriae: Ergo eius remissio non fit sine gratia; quidquid enim conducit ad gloriam, nobis conceditur per Christum; nam ipse est causa totius nostrae praedestinationis, quae dicit certam seriem mediorum, quae sunt in ordine gratiae.

Dico secundo, semper ad remissionem venia-

Tom. V.

lium requiritur gratia habitualis antecedenter. Est etiam D. Thomae hic art. 4. ubi docet ei qui est in peccato mortali, nullum remitti veniale, quia ille caret gratia habituali, quae ad cuiuscunque culpa remissionem praerequitur. Ratio est, quia offensa non tollitur, nisi per satisfactionem factam personae laesae: Sed non potest esse satisfactio hominis ad Deum laesum per peccatum mortale aut veniale, sine gratia habituali: Ergo sine illa nulla offensa sive mortalis sive venialis tolli seu remitti potest. Major patet, Minor probatur. Omnis satisfactio hominis ad Deum debet esse amicabile, & fundata in gratia; cum enim sit infinita distantia hominis ad Deum, nulla potest esse satisfactio hominis ad Deum, nisi ex acceptione divina: nullum autem opus peccatoris carentis gratia sanctificante, est acceptum Deo, cum sit opus inimici: Ergo omnis satisfactio hominis ad Deum, debet supponere gratiam, & in ea fundari.

Confirmatur: Peccatum veniale diminuit fervorem charitatis, unde sine charitatis fervore non remittitur: Sed charitatis fervor supponit in subiecto gratiam & charitatem: Ergo ad remissionem venialium gratia habitualis in subiecto antecedenter requiritur.

Dico tertio, gratia habitualis non requiritur formaliter ad remissionem venialium. Ita D. Thomas hic art. 2. ad 3. ubi sic discurre: *Sicut in corpore contingit esse maculam dupliciter: uno modo per privationem eius quod requiritur ad decorem, puta debiti coloris, aut debite proportionis membrorum: alio modo per inductionem alicuius impediens decorem, puta luti aut pulveris: Ita etiam anima inducitur macula, uno modo per privationem decoris gratiae per peccatum mortale; alio modo per inclinationem affectus inordinatam ad aliquid temporale. Et hoc fit per peccatum veniale, Et ideo ad tollendam maculam peccati mortalis requiritur infusio gratiae; sed ad tollendam maculam venialis peccati, requiritur aliquis actus procedens ex gratia, per quam removeatur inordinata ad rem temporalem. Quibus verbis Sanctus Doctor conclusionem nostram & docuit & probavit: Id enim requiritur formaliter ad remissionem venialis, quod requiritur ut forma tollens maculam ex eo proveniente: Sed gratiam habituales non est forma tollens maculam peccati venialis, cum ea non consistat in privatione gratiae habitualis, sicut macula peccati mortalis, sed vel in conversione aliqua inordinata ad bonum commutabile, retardante affectum voluntatis ne prompte in Deum feratur; vel in privatione fervoris charitatis, seu illius habilitatis quam habet charitas ut prompte feratur in Deum, sicut art. praeced. §. 2. in solutione tertiae objectionis declaravimus: Ergo gratia habitualis non requiritur formaliter ad remissionem peccati venialis.*

Dico quarto, remissio venialium non semper habet adjunctam gratiae habitualis infusionem, quae subinde ad remissionem venialium non requiritur concomitanter, sed solum antecedenter. Hanc etiam conclusionem docet & probat Divus Thomas hic art. 2. in corp. his verbis: *Peccatum veniale non contrariatur habituali gratiae vel charitati, sed retardat actum eius, inquantum nimis inhaeret homo bono creato, licet non contra Deum; Et ideo ad hoc quod peccatum veniale tollatur, non requiritur quod infundatur aliqua habitualis gratia; sed sufficit aliquis motus gratiae vel charitatis ad eius remissionem.*

A a a ij

Sol-